

3 Groningen

'Er gaat niets boven Groningen'

► De noordelijkste universiteitsstad van ons land wordt door veel mensen als een aangename woonplaats gezien, ver weg van de drukke Randstad. De Rijksuniversiteit Groningen werd in 1614 gesticht en drukt sindsdien in hoge mate haar stempel op de stad, niet alleen door de vele gebouwen die zij in het centrum bezet, maar ook door het uitgaansleven dat de studenten uit de collegezalen houdt.

Autoluwe stad

In de afgelopen jaren heeft Groningen regelmatig de nationale pers gehaald. Een verkeerscirculatieplan voorzorg reeds jaren geleden in een circuit van eenrichtingsstraten, waardoor het gemotoriseerde verkeer in het centrum werd gekanaliseerd. Met deze maatregel hoopte de gemeente grip te krijgen op het autoverkeer in een tijd dat het begrip 'autoluw' nog moest worden uitgevonden.

Fraaie architectuur

In 1874 mocht de vesting Groningen worden ontmanteld - eindelijk kon de stad verder uitbreiden. Spoorwegen (1866) en het Eemskanaal (1876) droegen bij tot een spectaculaire groei van de stad; in 1927 waren er al 100.000 inwoners. Na de oorlog dijde het stedelijk gebied verder uit, onder meer door de spreiding van rijksdiensten. Dat Groningen allerminst een saaie stad is, bewijst de uiterlijke verschijning. Het centrum, aan de voet van de fameuze Martinitoren

Het Groninger Museum

De stuwende kracht achter het totstandkomen van het fraaie onderkomen van het Groninger Museum op het museumeiland is de voormalige directeur Frans Haks. Al eerder deed hij stof

opwaaien met de aandacht die hij besteedde aan trends en hypes in de beeldende kunst. Als coördinerend architect werd Alessandro Mendini aangetrokken, de voorman van het post-

De spraakmakende nieuwbouw van het Groninger museum op het Museumeiland (foto Andries De La Lande Cremer)

(spreek uit: Maartsinitsoorn) bezit veel fraaie monumenten, waarvan genoemde toren er één is. Met het stadhuis en de Korenbeurs bezit Groningen twee aansprekende voorbeelden van het neoclassicisme, een in Nederland weinig voorkomende stijl. Meer 19e-eeuwse schoonheid bieden het Academiegebouw en het zeer fraaie station. Het eerstgenoemde gebouw is geïnspireerd door de renaissancebouwkunst van Noord-Duitse steden als Lübeck. Het in 1999 gerestaureerde stationsgebouw heeft een onmiskenbaar Hollandse inslag en is verwant aan het Amsterdamse Centraal Station en het Rijksmuseum.

De bebouwing aan de Oude Boteringestraat, de Ossenmarkt en de Oude Kijk in 't Jatstraat vormen bovendien ensembles die geen enkele architectuurliefhebber zich mag laten ontgaan.

Routebeschrijving

Het in neorenaissancestijl gebouwde **stationsgebouw (1)** behoort tot de mooiste in Nederland. Aan de overkant, op het museumeiland,

moderne Italiaanse ontwerpersatelier Alchimia. Mendini bedacht een museum dat bestaat uit verschillende paviljoens die elk een afdeling huisvesten. Ieder paviljoen heeft een eigen

vorm en kleur en daardoor herkenbaarheid. Frans Haks is inmiddels weg, maar het museum baart nog steeds opzien en trekt de aandacht met opmerkelijke, eigentijdse tentoonstellingen.

ligt de in 1994 geopende nieuwbouw van het **Groninger Museum (2)**. Behalve kunst kunt u er historische en archeologische collecties zien. Via het **Natuurmuseum (3)** aan de Praedinius-singel bereikt u het **Scheepvaart-** en het **Tabaksmuseum (4)** in de Brugstraat, ondergebracht in middeleeuwse koopmanshuizen. De van oorsprong 15e-eeuwse **A-Kerk (5)** heeft een bijzondere hoge, houten lantaarn. Even verder ziet u op de Vismarkt de 19e-eeuwse **korenbeurs (6)**, nu in gebruik als winkel en café. Het **Academiegebouw (7)** van de Rijksuniversiteit Groningen dateert van 1907 en is gebouwd in een Noord-Duitse renaissancestijl. De vrouwenfiguren stellen de personificaties voor van de Dichtkunst, Wetenschap, Wijsheid, Wiskunde en Geschiedenis. In 1594 verbleven de prinsen Maurits en Willem in het **Prinsenhof (8)** aan de Turfsingel, de residentie van de stadhouders. De twee poorten dateren van de eerste helft van de 17e eeuw. Uit die tijd stamt ook de Prinsenhof tuin met rozenplantsoenen en kruidenhof. Het **provinciehuis (9)** aan het mooie Martinikerkhof heeft een 17e-eeuwse schouw. Het oudste gedeelte stamt uit de 16e eeuw, de

neorenaissanceaanbouw uit 1918. Wie kent niet de **Martinatoren (10)**, die met een hoogte van 96 meter de Dom van Utrecht en die van de Nieuwe Kerk in Delft nèt niet kan evenaren? Diverse malen werd de toren door een brand verwoest, maar sinds 1627 staat hij fier en onaangetast. De kerk stamt uit de 13e eeuw en werd in de 15e en 16e eeuw in een laatgotische stijl verbouwd. Binnen zijn muurschilderingen te zien. Het neoclassicistische **raadhuis (11)** uit 1793 ligt aan de Grote Markt die samen met het Martinikerkhof het oudste gedeelte van de stad vormt. Het nabijgelegen Goudkantoor uit 1635 is voorzien van schelpdecoraties boven de ramen en gebeeldhouwde topgevels. Het oudste hofje is het **Heilige Geest- of Pelstergasthuis (12)** in de Pelsterstraat, dat in 1267 werd opgericht voor arme reizigers en zieken. Via de poort aan de Rademarkt bereikt u het binnenhof van het **St. Anthonygasthuis (13)** met huisjes uit de 18e en 19e eeuw. De wandeling voert langs de Herebinnensingel en het Hereplein terug naar het station.

Afstand:
7 km - ruim 2 uur

Markering:
geen

Startpunt:
NS-station

Bijzonderheden:
de Prinsentuinhof is
1 apr - 15 okt open

VVV:
Grote Markt 25
tel. 0900 - 202 3050
www.vvvgroningen.nl

